

САОПШТЕНЕ ОДЛУКЕ ЖИРИЈА НАКОН СЕДАМ ИЗВЕДЕНИХ ТАКМИЧАРСКИХ ПРЕДСТАВА
НА 60. ФЕСТИВАЛУ ПРОФЕСИОНАЛНИХ ПОЗОРИШТА СРБИЈЕ „ЈОАКИМ ВУЈИЋ” У УЖИЦУ

НАГРАДЕ 60. ФЕСТИВАЛА ПРОФЕСИОНАЛНИХ ПОЗОРИШТА СРБИЈЕ „ЈОАКИМ ВУЈИЋ”

Стиручни жири 60. Фестивала професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић”, у саставу:
Александар Радуловић, глумач - председник жирија
Иван Вуковић, редитељ - члан жирија
Јелена Ташић Чушурило, костимографкиња - чланица жирија
донео је следећу одлуку:

Награда за најбољу драмску представу у целини додељује се Народном позоришту Ужице за представу „Путујуће позориште Шопаловић”. Награда се додељује једногласно.

- „Један од најпоетичнијих антирационалних класика на прекопозоришном, Симовићев начин, истражује однос уметности и политике, зла и лепог, повлађујући питања када је време за позориште, а када није. Уместо једногласних одговора, повлађује скупа и важна питања.”

Награда за најбољу режију додељује се Милану Нешковићу за режију представе „Путујуће позориште Шопаловић”, Народном позоришту Ужице. Награда се додељује једногласно.

- „Редитељ Нешковић брише границу између стварности и илузије и тврди да је дрвени мач моћнији од атомске бомбе. Желимо да му верујемо.”

Награда за најбољу сценографију додељује се Марији Калабић за сценографију у представи „Путујуће позориште Шопаловић”, Народном позоришту Ужице. Награда се додељује једногласно.

„Ова завеса скрива
Беду скупу од злаћа,
Век сажет у два сата,
Бескрај на четвори квадрата!”

- „Просторно решење Марије Калабић није илустративно, а избор сценских елемената на значајски значан начин конфигурише простор ире.”

Награда за најбољу костимографију додељује се Биљани Гргур за костимографију у представи „Путујуће позориште Шопаловић”, Народном позоришту Ужице. Награда се додељује једногласно.

- „Биљана Гргур на свеж и духовит начин суштински ослобађа епоху конвенција, па карактери, иако произашли из историјској и теоријској мисли драме, комуницирају јако добро са савременом публиком.”

Глумачке награде - четири равноправне - додељују се:

1. Дејану Максимовићу за улогу Филипа Трнавца у представи „Путујуће позориште Шопаловић”, Народном позоришту Ужице. Награда се додељује једногласно.

- „Дејанов Трнавац са дрвеним мачем, на дрвеном коњу, у стварности не може да уђе сам, у њу може ући само са својом уметношћу којој припада.”

2. Милошу Лазићу за улогу Алена у представи „Бог масакра”, Краљевачког позоришта. Награда се додељује једногласно.

- „Милош Лазић изабраним глумачким средствима традира лик адвоката од усешног, моћног и циничног човека данашњице преко фрустрације и свађе до пошитоног исихичког краха и немоћи.”

3. Андријани Симовић за улогу Софије Суботић у представи „Путујуће позориште Шопаловић”, Народном позоришту Ужице. Награда се додељује једногласно.

- „Андријана својим глумачким шармом већто манипулише ликом Софије једнако као што манипулише и Дробчевим емоцијама и поврћује редитељску одлуку да баш она буде његова Софија.”

4. Игору Боројевићу за улогу Дробца у представи „Путујуће позориште Шопаловић”, Народном позоришту Ужице. Награда се додељује већином гласова.

- „Тумачењем Дробца Игор Боројевић свој лик брани на емоционалном нивоу и од једног крволочног баћинаша нас, на тих, ненаметљив начин, увлачи у свет у коме до сада тај лик нисмо видели.”

Награда за најбољег младог глумца или глумицу (до 30 година) додељује се Еми Муратовић за улогу Ајле у представи „Људи без гробова”, Регионалног позоришта Нови Пазар. Награда се додељује већином гласова.

- „Ема Муратовић, свежином младалачке ире, аушентична у глумачком изразу, посвећено и надахнуто креира лик Ајле и доказује тезу да нема малих улога, већ само малих глумача.”

Специјална награда за колективну глумачку игру додељује се ансамблу представе „Режим љубави”, Крушевачког позоришта. Награда се додељује једногласно.

- „Ансамбл Крушевачког позоришта, вођен руком редитељке Снежане Тришић, на врло већти и убедљив начин увлачи све нас у бескрупулозан свет сложених паритетских односа. Смејући се њима, смејемо се себи.”

НАГРАДА ОКРУГЛОГ СТОЛА КРИТИКЕ ПРЕДСТАВИ „БОГ МАСАКРА”

Жири округлог стола критике једногласно је донео одлуку да награди представу „Бог масакра” Краљевачког позоришта.

- „Ова представа у режији Игора Павловића, која представља заокружено и усјешно уметничко остварење, полази од истоимене траћанске комедије Јасмине Резе, али храбро реинтерпретира комад као трагедију која говори о немоћи цивилизације да се суочи са насиљем и да га сиречи. Кроз причу о лицемерству родитеља из наводно префињене траћанске класе и њиховој недовољној бризи о деци, 'Бог масакра' покушава да одговори на питање како је дошло до масакра у 'Рибникару' и доминације насиља

у савременом друштву. Режијелско креативно тумачење драме оживљава четворо младих, талентованих и уверљивих глумаца – Свејлана Миленковић, Александра Аризановић, Владимир Јовановић и Милош Лазић – а извођење представе у камерној поставци ствара осећај интимности између публике и извођача, чинећи публику делом ове приче, као што она то и јесте у стварности”, образложио је жири округлог стола критике у саставу: председник жирија Борисав Машић, драматург, позоришни критичар и новинар, Александра Гловацки, драматургиња и позоришна критичарка, и др Зоран Максимовић, театаролог.

БРАНИСЛАВ НЕДИЋ, ДИРЕКТОР КРУШЕВАЧКОГ ПОЗОРИШТА

ПОЗОРИШНИ ЉУДИ СУ ЕНТУЗИЈАСТИ И БОРЦИ

„Текст 'Режим љубави' Таће Шљивар ми је познат дуго, а о конкретном раду на њему сам причао са редитељком Снежаном Тришић пре пар година. У то време сам размишљао, због специфичне тематике, како би можда било тешко да тај текст пронађе своје место у нашем позоришту, односно код наше публике. Ипак, после неког времена и пуно разговора са редитељком, у коју смо стварно имали велико поверење, одлучили смо да га ипак поставимо на сцену. Оно што је, такође, било важно јесте да су сви глумци које је Снежана одабрала одушевљено пристали да раде на овом пројекту. Како је време пролазило и како се приближавао дан премијере, све више смо схватили да нисмо погрешили, а након премијере и играња представе, да смо били потпуно у праву што је овај Таћин текст заживео управо на нашој сцени”, прича за билтен Бранислав Недић, директор Крушевачког позоришта.

Он сматра да је љубав увек недостајала, „пре хиљаду година, једнако као и сада”.

- „Када кажем недостаје, мислим да се човек никада не може заситити љубави, јер љубави никада не може бити превише. Једино што смо у овом савременом свету поставили вероватно свеснији тога колико нам недостаје. Тако је и у нашој представи која говори о љубави која је свуда око нас, али није у нама. То је оно што нам недостаје. И представа о љубави, никад доста.”

Крушевачко позориште је последњих неколико сезона поставило представе које су наишле на изузетан одјек код публике.

- „Представе 'Избирачица 42', 'Дупло голо', 'Чудо у Шаргану', 'Пицама за шесторо', свака на свој начин су пронашле пут до гледалаца. Значајно је и да истовремено радимо на развоју наше дејче сцене. У последње две године смо урадили изузетне ансамбл представе 'Храбра кројачица' и 'Алиса у земљи дрвећа'. За кратко време су изведе-

не пуно пута и освојиле су публику не само у нашем граду, већ и широм Србије и региона. 'Храбра кројачица' је на 'Малом Јоакиму' у Враћу добила шест награда, а почетком маја још три награде на фестивалу у Сарајеву”, истиче Недић.

Он додаје да је крајем априла почео рад на новој представи „Плен”, Цона Ортона, у режији Марије Липковски, чију премијеру очекују половином јуна.

Говорећи о свакодневним финансијским изазовима стављеним пред уметност и културу, Недић наводи да „нажалост, новац јесте донекле све”.

- „Оно што ми добијамо од Града, као и остала позоришта, довољно је за основно функционисање. Даље остаје на управама позоришта да се довијају не би ли репертоар и услови рада били што бољи. Сматрам да треба више радити, инсистирати код Министарства и оснивача на бољим условима и већој финансијској подршци, али у међувремену радити, користити све постојеће људске и техничке ресурсе, и живети, не преживљавати. Позориште ће увек наћи начин да преживи и то нам хиљадугодишње искуство казује”, напомиње директор Крушевачког позоришта.

Он сматра да позориште преживљава, али и да се стално мења.

- „Позориште није имуно на промене које долазе споља. Без обзира да ли је у питању политика, технологија, школа или пандемија... ми то најбоље осећамо, прилагођавамо се, што се и види у нашем раду. Живимо и постојимо упркос свему, јер су позоришни људи, у већини, ентузијастички и борци”, истиче Недић и додаје да се мењају и публика и њена очекивања.

- „Сваки дан је нова борба и само оно последње што је урађено се памти. Тако морамо живети и радити. За публику, али и за нас”, поручује Бранислав Недић.

Ана Милошевић

ОКРУГЛИ СТО: „РЕЖИМ ЛЉУБАВИ”

ПОЗОРИШТЕ НЕ ПРИКАЗУЈЕ, ВЕЋ ПОТКАЗУЈЕ, ЦИНКАРИ ЖИВОТ

Снежана Тришић, редитељка: Круг живота је уједно и ринг. Моја почетна замисао била је да то све некако треба сабити у простор из кога не могу да изађу. Он може бити соба или ординација психијатра, у којој се на крају све то и заврши, али крајња метафора је свет, живот, пун круг из кога не можемо да изађемо. Не постоји други свет осим света тих људи, односа. Морамо се суочавати и решавати индивидуалне и колективне проблеме и потешкоће.

Драго ми је да чујем да постоји потреба за оптимистичним крајем. Мој доживљај овог света је заиста да љубави нема. Последнице живота који живимо ме до те мере узнемиравају да се питам – где је љубав? Где је суштинска љубав човека према човеку? Зашто свет изгледа овако како изгледа? Где то почиње, где је то зрно. Нису то неки тамо људи, то су исто неки „ми”. Корен тог зла, мржње или неосећања другог смо тражили у најинтимнијим односима где би тога требало највише да има. Нажалост, познајем много несрећних људи у везама, браковима. Не видим да људи могу лако да остваре љубавно заједништво. Зато смо тражили и спољне и унутрашње узроке. Дивно је Бојан рекао – потказивали смо живот.

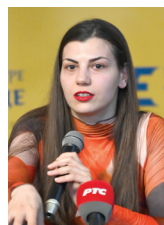

Борисав Матић, позоришни критичар: Када сам чуо за ову представу радовао сам се јер је поново постављен текст за који мислим да је јако квалитетан и да функционише на више нивоа. Са једне стране, у питању је романтична комедија, може да се режира чак и као водвиљ. Са друге стране, имамо и теоријски дискурс који је Тања Шљивар убацила. Сходно томе, критички приступамо љубавним односима, да видимо какав је ту однос моћи. Јасно је и да је текст захтеван за режирање, у питању је приповедање. У одређеним сценама има елемената физичких гегова. Чини ми се да у многим сценама постоји статичност и да је акценат само на говору тог текста, па када се то ради представа губи на интензитету. Мислим да се то посебно види на крају, три или четири пута смо мислили да долази крај, а није дошао.

Александра Гловацки, драматуршкиња и позоришна критичарка: Много се прича о љубави, а мени се све време чини да се много више ради о моћи, о борби за преоћу. Мало ми је сметало стављање немогућ-

ности љубави у контекст савремених односа, као и цитати који се односе на економске статусе. Глума и режија су били импресивни, мој проблем је био са текстом.

Александра Аризановић, као Хана: И мене је мисао све време вукла ка песимистичном крају, а приметила сам још један рукавац у који може да се зађе кад се прича о овој представи. На том путу видим питање – где и од кога тражиш љубав? Сви ови људи љубав траже од другог. Хана тражи да је туђа љубав потпуно окупа, збрине, испуни. Има тај један део који се тиче осећања љубави у свом телу, за себе прво, па тек онда налажење неког другог за креирање љубавне размене. Моја љубав мене испуњава, а то што мене неко воли – та љубав је за њега, он је осећа.

Бојан Вељовић, као Боба: Мислим да је круг у коме смо много већи, да има много жељних људи који би ушли у њега. Љубав не може бити дефинисана, може бити ограничена. Она је својствена бићу колико и како оно жели. Не постоји нешто што је тачно или нетачно. Интригирало ме је то што ништа ново нисмо открили. Мислим да позориште не приказује, већ потказује, цинкари живот. Открива нешто што смо убеђени да нико не зна о нама или о неком другом. Немати жељу за изазовом, порив да се уради нешто слично овоме што смо ми пробали као ликови, води до мање садржајног живота. Не мора нико то да уради, али да има мисао која голица по питању било чега што не би смео или могао. Није нужно да се било шта заврши оптимистично, чак мислим да је реткост да се нешто заврши онако како смо хтели. Мислим да и у највећим срећама постоји нешто што фали од наше замисли. Добро је да човек осети горчину, али ако не осети сласт тога да је нешто пробао – то је досадан, туробан живот, који није голицљив.

Ана Милошевић

ТАЊА ШЉИВАР: „РЕЖИМ ЉУБАВИ”
РЕЖИЈА: СНЕЖАНА ТРИШИЋ
КРУШЕВАЧКО ПОЗОРИШТЕ

ЉУБАВ БЕЗ ЉУБАВИ

Режим (француски: régime, од лат. regere — владати) односи се на скуп услова, најчешће политичке природе, на државни поредак, начин владања. Такође, на састав правила и мера потребних за неки циљ. У контексту политике најчешће има пежоративно значење, односно користи се за власт која нема демократски легитимитет и служи се диктаторским методама.

У тексту Тање Шљивар овај термин оксиморонски одређује појам љубави.

Реч је (у тексту) о извесном Миши Цукели, „емотивно недоступном” лику, који је успео око себе да заврти гомилу што жена, што мушкараца, у безнадежној потрази за љубављу. Првенствено њиховој, а највероватније и својој, мада се његово понашање пре може читати као воља за моћ.

Драма је написана у исповедном тону, као низ монолога шест ликова, и већ својом структуром јасно дефинише однос ка теми. Дијалог не постоји, сусрет два бића не постоји. Одликује је крајњи цинизам спрам било какве могућности проналажења љубави у партнерском односу. Тај цинизам емитује пре свега сам Миша Цукела изреченим ставовима о људима (мушкарцима и женама) које заводи, а читава се и у језику којим се списатељица служи, а који је мешавина готово патетичних љубавних исповести и сувопарних теоријских разглабања на исту тему. Судар два језика, два вокабулара, извор је јаког комичког ефекта који се редитељски даље развија. Бар током прве половине представе.

Мишу Цукелу упознајемо кроз исповест његове дугогодишње, опсесивно залуђене партнерке која се упорно нада да ће њих двоје завршити у „правој” љубави, па прелази преко свих превара и занемаривања. Њу игра

фасцинантна Александра Аризановић, не само сугестивношћу своје опсесивности, већ и вансеријским за класичног глумца владањем телом.

На ову љубавну вртешку пење се затим дугогодишњи брачни пар, као репрезент тотално испражњених односа, да би муж из те емотивне празнине изашао заљубивши се — не у млађу жену, већ у Мишу. Преокрет у којем неухватљиви мачо мушкарац Миша улази у геј везу, са потпуно истим односом као према љубавницама, неодољиво је комичан, посебно у тумачењу Дејана Тончића као мачо Мише и Бојана Вељовића као кучеће заљубљеног и помало тупавог Бобе.

У ланац неуротичних односа улази и Бобина жена Брана, шармантно изгубљена Биљана Николић. Групу заокружују Драган Маринковић као Кум и Никола Ракић као Она или Самоћа.

Сви се они врте у камерном простору, у оквиру неон омеђеног круга, са некаквом скелом у позадини (сценографија редитељкина). Главни лик је, наиме, инвеститор бесправно подигнутих солитера, што се више пута поцртава кроз текст као (једина) референца на друштвени контекст.

Тако да је скела можда буквални приказ бесправне инвеститорске градње, а можда симбол недовршеног покушаја градње било каквог односа.

Снежана Тришић причу води високом стилизацијом, што је посебно духовит приступ када је реч о маркирању сцена секса. Можда није морала толико да буде обазрива према исписаном тексту, с обзиром да од половине ствар почиње да се понавља, шлајфује, не иде даље.

Александра Гловацки

О ЛУБАВНИМ РЕЖИМИМА МОЋИ

Кришика: „Режим љубави“

„Режим љубави“ Тање Шљивар, чија је праизведба с великим успехом играна у Атељеу 212 у режији Бојана Ђорђева, драма је која функционише на два нивоа. С једне стране, њен заплет је смешта у корпус романтичних комедија будући да се између четворо главних ликова формирају готово свакакви љубавно-геометријски облици. Са друге стране, комад је далеко од типичне романтичне комедије и то не само због тога што није написан у класичном дијалогу, већ кроз приповедање ликовна, него и због теоријског дискурса којим се Шљивар служи. У драми се кроз убацивање теоријског језика о љубавним односима и односима моћи у њима постиже брехтовски ефекат онеобичавања захваљујући којем критички посматрамо драмске ситуације.

Због ове вишедимензионалности текста, „Режим љубави“ је драма коју је тешко режирати будући да треба избалансирати готово водвиљску комичност драме и потребу за анализом друштвених односа моћи који утичу на наше љубавне животе. Додатни изазов представља форма наратива која се најчешће заснива на дугачким монолозима, те треба наћи и одговарајући начин за њихову инсценацију.

Са свим овим изазовима се суочила Снежана Тришић у својој режији „Режима љубави“ у Крушевачком позоришту. Тришић се доследно држи текста, у целини следећи његову причу и основне идеје. Редитељка, која такође потписује сценографију, радњу на сцени смешта унутар кружнице која неонски светли – и унутар које се налази црвени кауч као окосница акције – док се изнад сцене налази још једна, мања неонска кружница. И док доња кружница представља животни боксерски ринг у ком се сукобљавају и мире љубавници и супарници, горња кружница представља идеал којем ликови теже. Ти идеали се огледају у хармоничним љубавним односима које ликови желе да постигну, испробавајући на том путу моногамну „ексклузивистичку везу“, традиционални брак, афере и прељубе, полиаморију и целибат.

Доњи круг, ипак, представља реалност у којој су присутни и љубомора, посесивност, анксиозност, несрећа у браку, самоћа итд. Тај метафорички боксерски ринг ће на делић представе постати и стваран, будући да ће сукоб два женска лика око њиховог заједничког љубавника бити представљен бокс-мечом између њих.

На трагу претходног примера, Тришић у сарадњи са глумцима представе настоји да сценску радњу разигра тако што ће сценски покрет (Исидора Станишић) представљати одраз драмских ситуација и односа моћи које ликови кроз поступак приповедања директно саопштавају публици. Тако се у првој сцени однос Хане (Александра Аризановић) која неодољиво чезне за Мишом (Дејан Тончић) који, са друге стране, бежи од емотивног обавезивања, представља тако што се Аризановић умиљава и акробатски скаче око Тончића у потрази за пажњом, док он своју улогу доноси суздржано, не исказујући превише емоција и често налазећи начин да се отргне од физичког контакта који би наговестио неку емотивну обавезу.

Ипак, редитељска жеља да се сценска радња разради како би се створио контраст густом и дугачком тексту ког глумци изговарају, често поустаје, те постоје сцене које су статичне и готово у потпуности засноване на сувом извођењу монолога. Најтежи задатак свакако је припао Николи Ракићу у улози Оне или Самоће који негде при половини драме доноси дугачак монолог о самоћи и целибату као личном избору. Будући да нема глумачког саиграча на сцени, а и да сам Ракић доноси своју улогу релативно једнолично, ритам представе опада, што се може уочити и у још неколицини сцена. Основни проблем ове режије је што се сценска радња успорава како одмиче представа уместо да се темпо убрзава и да комичност присутна у тексту добије свој сценски пандан. Због тога ова инсценација „Режима љубави“ није остварила пун потенцијал драме, те више говори о страсти и љубави него што их заиста можемо осетити у извођењу.

Борисав Матић

ПАТРИЈАРХАТ ЈЕ ПРОМЕНИО РУХО, АЛИ НЕ И СВОЈУ СУШТИНУ

„Трудили смо се да раскринкамо погрешне механизме који стварају слику љубави, али не и њену суштину”

„У представи проговарамо о односима како кроз вербалну, тако и кроз есејистичке опсервације ауторке комада Тање Шљивар, али и о сексуалној комуникацији међу људима, о њеним злоупотребама и манипулацијама којима се успоставља моћ над људима”, каже Снежана Тришић, редитељка и сценографкиња представе „Режим љубави”, Тање Шљивар, у извођењу Крушевачког позоришта.

Облици те комуникације су, додаје, „базирани и на савременим облицима секс - дејтинг четова и стварању мреже великог броја потенцијаних сексуалних и емотивних партнера.”

Да ли је љубав данас моћућа?

- „Апсолутно верујем у то и због тога сам урадила ову представу. Њоме смо раскринкавали узроке који нас спречавају да осетимо и доживимо љубав. Трудили смо се да раскринкамо погрешне механизме и моделе који стварају слику љубави, али не и њену суштину. Љубав је итекако могућа јер је својствена људском бићу.”

На које механизме мислите?

- „То могу бити традиционални модели, јер се у комаду преиспитује патријархат кроз лик Мише Цукеле, савременог алфа мужјака. Није он никакав традиционални патријархални тип, али патријархат се трансформисао, ушао у савремене токове и поново ствара своје потенцијалне жртве. Ипак, то је и живот који желе многе девојке и бивају емотивно и сексуално потчињене у сексуалним и брачним односима. Имам утисак да је патријархат променио своје рухо, али не и своју суштину.”

Ликови су заробљени на сцени унутар круга који постоје рини и присиљени су да траже решења за сопствене проблеме...

- „Не можемо очекивати помоћ ни од кога да реши наше проблеме. Ликови су сабијени у тај простор из кога нема излаза. Ми смо решење. Решење је у нама и међу нама. Нема спољних фактора, других држава, планета... Ми морамо то да решимо.”

У комаду се чула теза о томе да је љубав рејка или немоћућа у браку? Зар то није несимистичан став?

- „Представа иронизира различите и препознатљиве моделе односа, покушава да их разуме и пита се зашто људи трпе и толико истрајавају у неким облицима тих односа у којима нису срећни. Различити су утицаји среди-

не, традиције, наслеђа, карактера, узвраћености или неузвраћености, препознавања потреба партнера које у једном тренутку престану. Нисам песимистична према браку. Напротив. Када је то заједништво постојано и срећно, то је најбоље од свега, али је ретко.”

Помиње се брачно шржиште и шржиште љубави, што су асоцијације на робу, кайишал, профит и моћ...

- „Када зађете по сплавовима видећете девојке са силиконима и скупе аутомобиле. Модел лепоте је постао ‘пачји кљун’ и девојке масовно уграђују у себе силиконе. То више није само физички модел времена, већ нешто много страшније од тога - потреба да се уклопите у калуп који ће бити нечему или некоме привлачан, а заправо је то веома ружно и нездраво. Како то може да се пласира у медијима у толикој мери? Ко то намеће? Зашто то-

лико девојака то хоће да уради? Зашто ти мушкарци имају жељу за тим и зашто плаћају да би такве девојке биле са њима? Замислите колики је то обрт капитала. То је и манипулација људима и свет који нам је подваљен.”

Има ли излаза?

- „Наравно да има. То су овакве представе и разговори о томе. Врло сам оптимистична и урадила сам ову представу јер верујем у љубав и истину.”

Зашто се нисте одрекли бар дела шекспира, филозофских и социолошких есеја о сексуалности које љумци изговарају, прекидају сцене и поново се враћају шим есејима?

- „То је специфичност овог комада, што је врло изазовно за режију и глуму. То је тона текста који су глумци сјајно савладали и разумели га. Нон-стоп излазе из неких ситуација, дистанцирају се од њих и одмах ‘упадају’ у тај филозофски и социолошки дискурс. То нас тера да мислимо о телесним нагонима, од којих представа креће, до дубљих промишљања. У томе и јесте субверзивност овог комада. Чини ми се да за дубља промишљања немамо времена и траже се сажети облици комуникације. Међутим, хтела сам да такав филозофски и социолошки дискурс остане у комаду. Зар нисмо у стању да будемо у позоришту два сата? Нека буде, можда, и досадно, тешко и захтевно, али и захтевно позориште треба да постоји.”

Текст и фото:
Ненад Ковачевић

ДАНАС ЈАКО МАЛО ЉУДИ ПИШЕ О ПОЗОРИШТУ

Књига „Позориште...”, аутора Александра Милосављевића, у издању Народног позоришта Тимочке Крајине – Центра за културу „Зоран Радмиловић” (2024. године), представљена је у недељу на Малој сцени Народног позоришта Ужице у оквиру пратећег програма фестивала. Рецензенти књиге су Небојша Брадић и Мирослав Мики Радоњић.

Књига садржи белешке, критике, приказе и записе о позоришном животу Србије. Осврће се на позоришну критику, позориште у време пандемије, на позоришне људе и представе и позориште у литератури.

– „Данас јако мало људи пише о позоришту. Саша Милосављевић је више од четрдесет година у позоришту и он је увек неки корак испред и узор свима нама. Он је драматург, уметнички саветник и сарадник, музеолог, селектор готово свих фестивала у нашој земљи и шире, управник Српског народног позоришта и некадашњи уметнички директор, члан и председник жирија многих фестивала, аутор више монографија, студија и публикација, члан и председник еснафских одбора, савета и удружења, уредник свих часописа и новина релевантних за позоришта, позоришни критичар и хроничар позоришта. Помаже струци и то веома. (...) Саша је у књизи обратио пажњу на позоришта јужно од Саве и Дунава, односно на сва позоришта осим Српског народног позоришта и београдских позоришта. Када изговоримо име Саша Милосављевић, знамо да је то што је он урадио и што говори – прецизно, тачно, савесно, морално потковано”, напоменуо је др Зоран Максимовић, театролог.

Александра Гловацки, драматуршкиња и позоришна

критичарка, подсетила је да је Милосављевић и добитник три Стеријине награде за критику.

– „Пишући предговор књиге, Мики Радоњић је написао: студиозно, аналитично, прецизно, добронамерно. У те четири речи стаје суштина како Саша Милосављевић пише о позоришту. Све што напише, поврх свега је и мало лите-

рарно дело. Његови есеји се могу читати као мале позоришне приче. То јесу приповетке. Мислим да је ова књига драгоценост”, истакла је Александра Гловацки.

Предочивши да данас нема довољно простора за писање критика младих критичара, Александар Милосављевић је указао да је за позоришта Србије значајан „Критичарски караван”, пројекат удружења позоришних крити-

чара и театролога Србије.

– „Када сам почињао да радим, позоришна критика је постојала, а сад једва да постоји или не знам за кога постоји. Уверен сам да 'Критичарски караван' значи нешто управама позориштима, али пре свега глумцима, јер нуди отворени разговор”, рекао је.

Милосављевић је навео да се не плаши за судбину позоришта, упркос свим проблемима позоришта у Србији.

– „Позориште не може да постоји без кризе. Она је главно програмско гориво позоришта. Ја само видим кризу позоришног система, али се и она да превазићи. Мислим да ће бити превазиђена ван институција и да ће је превазилазити млади људи који не желе да уђу у институције и који осећају да је позориште у њима, а не у згради”, навео је Милосављевић истакавши да од позоришта у Србији не треба тражити да буду комерцијална. **Ј.П.**

УТИСЦИ ПУБЛИКЕ О ПРЕДСТАВИ:

Две анонимне госпође: „Обе смо разочаране.”

Никола Секулић, архитекта: „Помешани су ми утисци. Глума је најкомплекснија од свега што смо до сада видели на фестивалу. Тема ми се не свиђа, џешки ми није ок, али је глума перфектна. Предност је малих представа кад смо на сцени, видимо мимику, видимо све и са ње сирани – одлично.”

Бранислав Љубичић, глумац: „Веома занимљива представа. Мени веома прија овај стил изишравања. Глумачки захтевна и џешка представа. Веома необична, ишчашена комедија.”

Ј.П.

ЗАХВАЛНИЦЕ ОД ЗАЈЕДНИЦЕ

Председништво Заједнице професионалних позоришта Србије је одлучило ове године да додели захвалнице свим запосленима који су у професионалним позориштима, чланицама Заједнице, радили више од тридесет година.

ЗАЈЕДНИЦА ПРОФЕСИОНАЛНИХ ПОЗОРИШТА СРБИЈЕ „ЈОАКИМ ВУЈИЋ“
И 60. ФЕСТИВАЛ ПРОФЕСИОНАЛНИХ ПОЗОРИШТА СРБИЈЕ „ЈОАКИМ ВУЈИЋ“

Захвалницу

додељују

Филиповић Славиши

ЗА ДУГОГОДИШЊИ ПОСВЕЋЕН РАД И ДОПРИНОС
РАЗВОЈУ ПОЗОРИШНЕ УМЕТНОСТИ СРБИЈЕ

Директор Фестивала
Зоран Станковић

Ужице,
20. мај 2024. године

Председник Заједнице
професионалних позоришта Србије
др Славоје Ж. Милошевић

Република Србија
Министарство културе

ГРАД УЖИЦЕ

НАЦИОНАЛНИ ЦЕНТАР КУЛТУРЕ УЖИЦЕ

НАЦИОНАЛНИ ЦЕНТАР КУЛТУРЕ УЖИЦЕ

Захвалницу „за дугогодишњи посвећен рад и допринос развоју позоришне уметности Србије“ добиће:

- **Славиша Филиповић** – шеф бине (Народно позориште Ниш)
- **Весна Јосиповић** – глумица (Народно позориште Ниш)
- **Даниела Ивановић** – главна организаторка (Народно позориште Ниш)
- **Душица Младеновић** – гардероберка (Народно позориште Ниш)
- **Наталија Гелебан** – глумица (Народно позориште Пирот)
- **Даница Милићевић** – оперативни директор (Народно позориште Ужице)
- **Никола Пејовић** – дизајнер звука (Народно позориште Ужице)
- **Иван Томашевић** – глумац (Шабачко позориште)
- **Михаило Брезина** (Шабачко позориште)
- **Снежана Поповић** – финансијски аналитичар (Позориште лутака Ниш)

ВЕЧЕРАС НА СЦЕНИ: представа у част награђених

„КО ИГРА СОЊУ САВИЋ“

Режија и концепт: Андраш Урбан
Продукција: Градско позориште Чачак у сарадњи са Битеф театаром, Београд
Драматургија: Ведрана Божиновић
Сценографија: Андраш Урбан
Музика: Ирена Поповић Драговић
Костимограф: Селена Орб

ИГРАЈУ:
Борјанка Љумовић
Ивана Терзић
Јулија Петковић
Ева Воштинић
Братислав Јанковић

ИЗ КРИТИКЕ:

„...Ко ће играти Соњу Савић? – питали смо се сви. Кога ћемо видети у њеним ципелама пуним камења? А видели смо себе. Видели смо сопствену немоћ пред лицем Државе, машине за млевење тела, голог тела које Соња није презала да покаже и због чега је трпела преке погледе свог окружења. На фону судбине Соње Савић пред гледаоцима се развија филм читаве једне епохе: осамдесете и деведесете године, које се, чини се, никада нису ни завршиле...“

Лана Јекнић

„...Остварена на граничном пољу документаристичких исповести, субверзивно ироничне варијације стенд-ап наступа, физички захтевне уметности перформанса и панк-рок концерта, лишена скоро сваке естетизације, ова жестока представа одговара неукротивом животу Соње Савић...“

Ана Тасић

*Критика представе биће објављена на сајту Народног позоришта Ужице

БИЛТЕН 60. ФЕСТИВАЛА ПРОФЕСИОНАЛНИХ ПОЗОРИШТА СРБИЈЕ „ЈОАКИМ ВУЈИЋ“

Издавачи: Народно позориште Ужице, Заједница професионалних позоришта Србије
Редакција билтена: Јелена Пенезић (уредница), Ана Милошевић, Ненад Ковачевић • **Фотограф:** Божидар Живановић
Тираж броја 8: 200 примерака
Дизајн и припрема: „Control Dizajn Studio“, Ужице • **Штампа:** „Графопринт“, Ужице